

Anne Bing Tingström

Birgitta Åkerson

Risk- och sårbarhetsanalys för vård- och omsorgsnämndens verksamhetsområde 2023-2026

Förslag till beslut

Vård-och omsorgsnämnden beslutar

- att fastställa risk- och sårbarhetsanalysen av vård- och omsorgsnämnden för perioden 2023-2026 och lägga denna till handlingarna
- att uppföljning av nämndens arbete med civil beredskap sker i nämndens årsanalys
- att finansiering av de åtgärdsbehov som lyfts i rapporten ska behandlas som egna ärenden och/eller inom ramen för nämndens ordinarie EVP-process

Sammanfattning

En risk- och sårbarhetsanalys (RSA) är det första steget för att minska sårbarheten och öka beredskapsförmågan hos en aktör. Kommunernas RSA styrs av Lagen (2006:544) om extraordinära händelser, och ska rapporteras till Länsstyrelsen senast den 31 oktober det första året i ny mandatperiod. I Lunds kommun bygger den kommunövergripande RSA:n på nämndernas risk och sårbarhetsanalyser. Förvaltningen har tagit fram underlaget under våren 2023. Samtliga verksamhetsområden har analyserats, och analysen visar att vård- och omsorgsnämnden har omfattande samhällsviktig verksamhet, men flera kritiska beroenden. Analysen har även lett till en åtgärdslista, som ska ligga till grund för nämndens fortsatta arbete med civil beredskap under mandatperioden. Förvaltningen har analyserat en rad faktorer, stora delar av RSA:n är dock sekretessbelagda.

Nämnden föreslås fastställa Risk- och sårbarhetsanalysen för perioden 2023-2026.

2023-04-24

Diarienummer

VOO 2023/0253

Underlag för beslutet

- Vård- och omsorgsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-24 Risk- och sårbarhetsanalys för vård- och omsorgsnämnden 2023-2026
- Risk- och sårbarhetsanalys för vård- och omsorgsnämnden-mandatperioden 2023-2026

Ärendet

Bakgrund

Enligt *Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH)* ska kommunen aktivt minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. Kommunen ska därigenom också uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar. Tillsammans går arbetet med krisberedskap och arbetet med civilt försvar under samlingsnamnet *civil beredskap*.

LEH ställer flera krav på kommunens beredskapsförmåga, där det mest grundläggande är att kommunen ska genomföra en så kallad risk- och sårbarhetsanalys (RSA). I LEH 2:1 står det att *[kommuner] ska analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i [kommunen] och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten*. Kommunens RSA ska resultera i en rapport, vars innehåll framgår av Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskaps RSA-föreskrifter (MSBFS 2015:5). Bland annat ska RSA-rapporten innehålla en beskrivning av vilken samhällsviktig verksamhet som finns i kommunen, vilka kritiska beroenden den samhällsviktiga verksamheten har samt vilka risker det finns för kommunen och dess geografiska område.

Deadline för kommunens RSA är den 31 oktober det första året i ny mandatperiod. Rapporten ska då vara överlämnad till Länsstyrelsen.

I Lunds kommun utgör arbetet med RSA:n den första delen i kommunens sammanhängande beredskapsprocess.

Beredskapsprocessen löper över hela mandatperioden, och den information som tas fram i RSA:n fördjupas successivt i form av till exempel kontinuitetsplanering och krishanteringsplanering, men även i form av särskilda investeringar och projekt som behövs för att stärka nämndens beredskap.

Kommunens RSA ska bygga på nämndernas RSA:er. Därför har nämnderna fram till den 31 maj det första året i ny mandatperiod på sig att genomföra sin RSA och skriva en egen RSA-rapport. Dessa RSA-rapporter sammanställs sedan i en kommunövergripande

2023-04-24

Diarienummer

VOO 2023/0253

rapport, som beslutas av kommunstyrelsen innan den lämnas över till Länsstyrelsen.

Föredragning

Genomförande

Nämndens Risk- och sårbarhetsanalys för mandatperioden 2023-2026 har tagits fram enligt kommunens nya beredskapsprocess.

Förvaltningens krisberedskapsplanerare har tagit fram underlag för ledningsgruppens ställningstagande avseende en risk och sårbarhetsanalys. Risk och sårbarhetsanalysen som gjorts av förvaltningen är sekretessbelagd och mer omfattande. I arbetet för att ta fram beslutsunderlag har förvaltningens krisberedskapsplanerare varit i kontakt med olika funktioner inom förvaltningen. Förvaltningens krisberedskapsplanerare har även haft regelbundna avstämningar med den av kommunkontorets beredskapssamordnare som är utsedd att särskilt stödja vård- och omsorgsförvaltningen.

Förvaltningens ledningsgrupp har vid två tillfällen gått igenom de olika delarna av den RSA som avser vård- och omsorgsförvaltningens verksamhet.

Övergripande RSA

Förvaltningen har analyserat en rad faktorer, stora delar av RSA:n är dock sekretessbelagda och framkommer inte i rapporten.

Förvaltningen vill lyfta fram att vård- och omsorgsförvaltningen hanterar mer och mer avancerade hälso- och sjukvårdsinsatser som tidigare utförts av Region Skåne. De tekniska möjligheterna att ge vård i hemmet har ökat.

Förvaltningen vill även lyfta fram att införandet av välfärdsteknik, som bla syftar till att möta en utveckling med allt fler äldre, också gör verksamheten mer sårbar. Vård- och omsorgsförvaltningen ska se till att brukarna får sina behov tillgodosedda. Om välfärdstekniken inte skulle fungera krävs andra insatser som utförs av personal.

Förvaltningen har svårt uppskatta hur många som har behov vid en kris däremot kan förvaltningen ha en prioritetsordning vad som bör prioriteras vid kris. Förvaltningen vill lyfta fram att det upplevs otydligt hur långt förvaltningens ansvar sträcker sig vid en kris. Vid en kris skulle antal invånare med hjälpbehov avseende tex livsmedel kunna öka dramatiskt. Kommunkontoret behöver klargöra förvaltningens ansvar tydligare.

Förvaltningen vill uppmärksamma om att det har kommit alldeles ny lagstiftning som påverkar förvaltningen. Den 13 april beslutade riksdagen att kraven på hälso- och sjukvårdens beredskap höjs from

2023-04-24

Diarienummer

VOO 2023/0253

1 juli 2023. Lag om att förtydliga krav på vårdgivare som bedriver hälso- och sjukvårdsverksamhet. Det handlar om att de måste tillhandahålla sjukvårdsprodukter som behövs för att kunna ge god vård. Med sjukvårdsprodukter avses läkemedel, medicintekniska produkter, personlig skyddsutrustning, livsmedel för speciella medicinska ändamål och tillverkningsmaterial. Tillsammans med Skånes kommuner och Region Skåne behöver kommunen på övergripande nivå lyfta hur den nya lagstiftningen ska hanteras.

I hela landet står hela välfärden de närmaste åren inför den kanske största utmaningen någonsin – att hitta medarbetare med rätt kompetens, inte minst till kommunernas äldreomsorg. Förvaltningen måste anpassa organisationen för att kunna möta att antalet äldre ökar dramatiskt i förhållande till den arbetsföra befolkningen. Den sk "dubbelstöten". Förvaltningen arbetar aktivt med frågan som har högsta prioritet.

Åtgärder

Under arbetets gång har förvaltningen identifierat vissa kritiska beroenden där fler åtgärder behöver göras för att kunna säkerställa en godtagbar nivå i verksamheterna.

Avseende förvaltningens åtgärdsplan i RSA:n är det flera åtgärder som kräver samordning av kommunkontoret då det tex finns behov av hjälp från andra förvaltningar, tex kan flera förvaltningar vara berörda. Exempel på åtgärder som kräver samordning av kommunkontoret: Kontinuitetsplaner för IT-system behöver fortsätta att utvecklas, beredskap för elavbrott, tillgång till nödvatten och livsmedel vid kris, samt alternativa fordon vid elavbrott.

Beredning

Ärendet har beretts av vård- och omsorgsförvaltningens ledningsgrupp.

Barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts relevant i ärendet.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget i sig medför inga ekonomiska konsekvenser. Finansiering av de åtgärdsbehov som lyfts i rapporten behandlas som egna ärenden och/eller inom ramen för nämndens ordinarie EVP-process, beroende på åtgärdens prioritering.

2023-04-24

Diarienummer

VOO 2023/0253

Anna Borgius
Vård- och omsorgsdirektör

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Krisberedskapsplanerare på förvaltningen

För kännedom:
Kommunstyrelsen, Kommunkontoret, Enheten för trygghet och
säkerhet